

Warszawa, 2 lipca 2015 r.

Szanowny Pan
Krzysztof Wójtowicz
Prezes Zarządu
Port Lotniczy Lublin S.A.

W odpowiedzi na wniosek Fundacji Panoptykon o udostępnienie informacji publicznej z 18 maja 2015 r. Port Lotniczy Lublin S.A. (dalej: **Spółka**) poinformowała nas pismem z 25 czerwca 2015 r., że żądane informacje stanowią informację publiczną przetworzoną. Zgodnie z prośbą wyrażoną w tym piśmie **przedstawiamy poniżej szczególnie istotny interes publiczny, jaki przemawia za udostępnieniem nam informacji publicznej przetworzonej.**

W obowiązujących przepisach prawa brak jest definicji interesu publicznego oraz jego kwalifikowanej formy, jaką jest szczególnie interes publiczny. Są to pojęcia niedookreślone, nieostre. W orzecznictwie sądów administracyjnych ugruntowany charakter ma jednak przekonanie, że „interes publiczny odnosi się w swej istocie do spraw związanych z funkcjonowaniem państwa oraz innych ciał publicznych jako pewnej całości, szczególnie z funkcjonowaniem podstawowej struktury państwa. [...] W zakresie prawa dostępu do informacji oznacza to, że interes publiczny istnieje wówczas, gdy uzyskanie określonych informacji mogłoby mieć znaczenie z punktu widzenia funkcjonowania państwa, np. w konsekwencji usprawniałoby działanie jego organów” (por. m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 4 września 2014 r., sygn. I OSK 2932/13).

Naczelný Sąd Administracyjny w wyroku z 27 stycznia 2011 r. o sygn. I OSK 1870/10 stwierdził, że „wnioskodawca żądający informacji publicznej przetworzonej, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, dla jej uzyskania powinien wykazać nie tylko, że jest ona ważna dla dużego kręgu potencjalnych odbiorców, ale również, że jej uzyskanie stwarza realną możliwość wykorzystania uzyskanych danych dla poprawy funkcjonowania organów administracji i lepszej ochrony interesu publicznego. W doktrynie wyrażony został pogląd, że charakter lub pozycja podmiotu żądającego udzielenia informacji publicznej, a zwłaszcza realna możliwość wykorzystania uzyskanej informacji mają wpływ na ocenę istnienia szczególnego interesu publicznego uzasadniającego uwzględnienie wniosku”. Pogląd ten znalazł potwierdzenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie o sygn. I OSK 1798/10 – w odniesieniu do Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka NSA stwierdził, że przez wzgląd na treść statutu i działalność tej organizacji, przesłanka szczególnego interesu publicznego jest spełniona.

Jesteśmy przekonani, że argumentacja ta zasługuje na powtórzenie w naszym przypadku. Fundacja Panoptykon jest organizacją pozarządową, do której celów statutowych należy działanie na rzecz praw człowieka w społeczeństwie nadzorowanym¹. W związku z tym,

¹ Statut Fundacji Panoptykon dostępny jest na stronie panoptykon.org.

Fundacja poświęca szczególną uwagę problematyce stosowania oraz wpływu na prawa człowieka takich narzędzi, jak monitoring wizyjny czy drony.

Fundacja jest aktywnym uczestnikiem debaty publicznej dotyczącej stosowania narzędzi, których dotyczą wnioski, bierzemy również udział w konsultacjach publicznych przepisów regulujących funkcjonowanie monitoringu wizyjnego², dronów³, dostępu do danych telekomunikacyjnych czy zasad ochrony danych osobowych. Pogłębianie wiedzy opinii publicznej i wpływanie na kształt obowiązujących przepisów możliwe jest dzięki informacjom zbieranym przez Fundację w trybie dostępu do informacji publicznej. Opracowane przez nas informacje były również wykorzystywane przez organy administracji – Rzecznika Praw Obywatelskich czy Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych⁴. Na opracowane przez nas dane powoływała się również Najwyższa Izba Kontroli w raporcie poświęconym funkcjonowaniu miejskiego systemu monitoringu wizyjnego⁵.

Informacje, których dotyczy wnioski o udostępnienie informacji publicznej zbieramy w ramach projektu badania praktyk instytucji publicznych w zakresie nabywania wykorzystania narzędzi, które służą zbieraniu informacji o obywatelach. Ważnym elementem badania jest dokonanie przeglądu samych narzędzi oraz skali ich zastosowania. Wnioski i ustalenia z badania podsumujemy w raporcie, który będzie udostępniony na stronie internetowej Fundacji oraz poddany publicznej debacie. Na podstawie zebranych informacji wypracujemy konstruktywne rekomendacje dotyczące korzystania z narzędzi służących zbieraniu informacji o obywatelach w sposób zgodny z obowiązującymi standardami ochrony praw człowieka. Te zalecenia zostaną przedstawione instytucjom publicznym korzystającym z tego typu narzędzi oraz decydentom odpowiedzialnym za stanowienie prawa w tym obszarze.

W orzeczeniu z 23 listopada 2010 r. w sprawie o sygn. II SA/Wa 927/10 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie podkreślił, że „ustalenie, czy występuje szczególny interes publiczny, następuje w kontekście różnego rodzaju zdarzeń społecznych, politycznych, gospodarczych. Za sprawę szczególnie istotną dla interesu publicznego należy zatem uznać taką, która – ze względu na rodzaj, czas, miejsce, sposób okoliczności rozstrzygnięcia i późniejszej realizacji – w istotnym zakresie wpływa lub może wpływać na wykonywanie przez podmioty władzy publicznej ich uprawnień i obowiązków”. W naszym przekonaniu tematy poruszone w przesłanym Państwu wniosku o udostępnienie informacji publicznej są szczególnie istotne dla interesu publicznego. Przykładowo, Generalna Inspektor Ochrony Danych Osobowych dr Edyta Bielak-Jomaa wskazała regulację prawną monitoringu wizyjnego jako wyzwanie stojące przed jej urzędem⁶. Powyższe problemy wymagają merytorycznej debaty opartej na rzetelnych informacjach. Fundacja takie informacje dostarczy dzięki prowadzonemu badaniu, którego elementem jest wysłany do Państwa wniosek.

W naszej ocenie przedstawione wyżej argumenty w pełni uzasadniają istnienie szczególnie ważnego interesu publicznego w udostępnieniu Fundacji informacji objętych wnioskiem.

² <http://panoptykon.org/biblio/stanowisko-fundacji-panoptykon-w-sprawie-projektu-zalozen-do-projektu-ustawy-o-monitoringu-wi>

³ <http://panoptykon.org/biblio/stanowisko-w-sprawie-projektu-rozporzadzenia-ministra-infrastruktury-i-rozwoju-dotyczacego-ni>

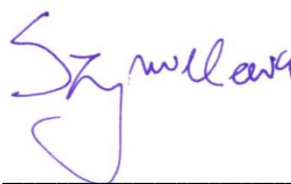
⁴ Por. seminarium „Kto na nas patrzy? Obywatel pod okiem kamer” – seminarium współorganizowane przez RPO, GIODO i Fundację Panoptykon, <https://www.rpo.gov.pl/pl/content/%E2%80%9Ekto-na-nas-patrzy-obywatel-pod-obsuwacj%C4%85-kamer%E2%80%9D>

⁵ <https://www.nik.gov.pl/plik/id,6400,vp,8169.pdf>

⁶ <http://prawo.rp.pl/artukul/757643,1194881-Monitoring-wizyjny-pod-lupa-GIODO.html>

W zakresie wezwania do złożenia wniosku o udostępnienie informacji publicznej opatrzonego podpisem stosownie do dyspozycji art. 63 Kodeksu postępowania administracyjnego zwracamy uwagę, że żądanie to pozbawione jest podstaw prawnych. Postępowania prowadzone w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej cieszą się znacznie mniejszym formalizmem niż te prowadzone na gruncie Kodeksu postępowania administracyjnego. Znajduje to swoje odzwierciedlenie m.in. w możliwości złożenia wniosku o udostępnienie informacji publicznej bez wskazywania jakichkolwiek danych osobowych, a także w bardzo ograniczonym stosowaniu do tychże postępowań Kodeksu postępowania administracyjnego. Stosuje się go wyłącznie w zakresie wskazanym w art. 16 ust. 2 ustawy, tj. „do decyzji”. W komentarzu do ustawy Michał Kłaczyński i Sergiusz Szuster wskazują, że pod tym pojęciem „nie należy rozumieć jedynie wymogu stosowania przepisów wprost odnoszących się do tej formy działania administracji publicznej (np. art. 107 § 1 k.p.a.), ale także nakaz stosowania wszelkich przepisów pozostających w związku z wydaniem decyzji (zwrot "do decyzji" oznacza "do wydania decyzji")”. Wskazują oni przy tym na stosowanie na podstawie tego przepisu określonego w Kodeksie postępowania administracyjnego trybu odwoławczego. Tymczasem wskazany przez Państwa art. 63 **nie dotyczy decyzji**, a sposobu **wszczęcia** postępowania. Jego odpowiednie stosowanie nie znajduje uzasadnienia w świetle ustawy o dostępie do informacji publicznej. W naszej ocenie uzasadnione byłoby jedynie wezwanie wnioskodawcy do wskazania danych, które stanowiłyby „wskazanie stron”, zgodnie z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego. Jednak do tego wskazania nie stosuje się żadnego szczególnego trybu, a Państwo są już w posiadaniu informacji wystarczających do ewentualnego wydania decyzji administracyjnej.

W imieniu Fundacji Panoptykon,

Katarzyna Szymielewicz

Prezeska